

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

KABINET MINISTRA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 23 73

F: 01 471 29 78

E: glavna.pisarna@mors.si

www.mo.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD RS ZA KOMUNICIRANJE

gp.ukom@gov.si

Številka: 092-27/2016-4

Datum: 25. 10. 2016

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 7745-248: Plačilo reševanja v gorah s pomočjo helikopterja in posadke - odgovor

Zveza: vaš dopis št. 092-248/2016/1 z dne 5. 10. 2016

V pristojno reševanje ste nam poslali dopis v zvezi s plačilom reševanja v gorah s pomočjo helikopterja in posadke. V nadaljevanju vam podajamo kratko analizo veljavne ureditve področja in analizo samega predloga.

Reševanje v gorah je urejeno v Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 97/10) – v nadaljevanju ZVNDN. Tako je v 9. alineji 71. člena ZVNDN določeno, da zaščita, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah obsega med drugim tudi reševanje v gorah. V 74. členu je določeno, da je javna služba za zaščito, reševanje in pomoč gorska reševalna služba, ki jo opravljajo postaje Gorske reševalne službe v skladu z merili za organiziranje in opremljanje enot, služb in drugih operativnih sestav za zaščito, reševanje in pomoč. Helikoptersko reševanje pa je še posebej urejeno v 36. členu Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16) – v nadaljevanju uredba, kjer je določeno, da helikopterske prevoze za nudenje nujne medicinske pomoči v teh in drugih prometnih nesrečah ter nenadnih obolenjih opravljajo državni zrakoplovi, ki opravljajo tudi prevoze poškodovanih ali obolelih do zdravstvene službe oziroma med bolnišnicami ter prevoze otrok z inkubatorji. Državni zrakoplovi izvajajo tudi helikoptersko reševanje v gorah in drugih zahtevnih terenskih razmerah.

Organizacijske, kadrovske, tehnične in druge pogoje za nudenje nujne medicinske pomoči s pomočjo helikopterskih prevozov ureja Pravilnik o pogojih izvajanja helikopterske nujne medicinske pomoči (Uradni list RS, 127/06), ki je v pristojnosti Ministrstva za zdravje.

ZVNDN v 118. členu ureja pokrivanje stroškov nujnega ukrepanja oziroma intervencije. V prvem odstavku določa, da mora fizična ali pravna oseba, ki je namenoma ali iz velike malomarnosti povzročila nesrečo ali ogroženost, zaradi katere so nastali stroški nujnega ukrepanja, pokriti stroške zaščitnih in reševalnih intervencij, stroške sanacije in vzpostavitve v prejšnje stanje in stroške odškodnin fizičnim in pravnim osebam.

V tretjem odstavku omenjenega člena je določeno, da mora fizična oseba, ki je zaradi malomarnosti, neusposobljenosti ali neustrezne opremljenosti povzročila nesrečo ali ogroženost oziroma stanje, zaradi katerega so nastali stroški nujnega ukrepanja, povrniti sorazmeren delež stroškov intervencije, ki jih določi Vlada Republike Slovenije. Vlada Republike Slovenije (četrti odstavek) naj bi določila tudi dejavnosti, pri katerih morajo udeleženci pokriti sorazmeren delež stroškov intervencije ne glede na vzrok in odgovornost za nesrečo.

V praksi so bili primeri, ko se je od povzročitelja nesreče oziroma ogroženosti, zaradi katere so nastali intervencijski stroški, zahtevalo povračilo intervencijskih stroškov zlasti, če je šlo za nesrečo oziroma ogroženost, ki je nastala zaradi očitne velike malomarnosti povzročitelja. Tako je bilo tudi nekaj zahtevkov za povračilo intervencijskih stroškov zaradi reševanja v gorah (reševanje belgijskih skavtov na Bovškem, odklonitev pomoči gorskih reševalcev s strani dveh alpinistov, ki sta klicala na pomoč, nato pa jo zavrnila, ipd.) Od leta 2006 do leta 2011 je bilo takih zahtevkov dvanajst, vse pa je uveljavljala Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. V letu 2011 je država sprožila tožbo do dveh neplačnikov računa za reševanje in tožbo izgubila. Od takrat zahtevkov za povračilo stroškov nismo izstavljali.

Majhna stopnja pripravljenosti lokalnih skupnosti, države, zlasti pa reševalnih enot, ki posredujejo ob različnih nesrečah, da zahtevajo povračilo intervencijskih stroškov, če so bili ti povzročeni naklepoma ali z veliko malomarnostjo, je v določeni meri pogojena tudi s sorazmerno visoko stopnjo socializacije rizikov, ki je še vedno prisotna v naši državi. Tudi temeljna načela, na katerih temelji celoten sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami vsakomur zagotavljajo pravico do varstva. Zaščita in reševanje človeških življenj ima prednost pred vsemi drugimi zaščitnimi in reševalnimi aktivnostmi. Izvajanje zaščite, reševanja in pomoči je za poškodovane oziroma ogrožene brezplačno.

Načrtuje se, da bi plačevanje stroškov nastalih s helikopterskim reševanjem uredili skozi sistem dodatnih ali specialnih zavarovanj.

S spoštovanjem,

mag. Miloš Bizjak
državni sekretar

Poslano:

- naslovníku,
- URSZR.